

เกษตรกรเมืองกระบี่ ก้าวจากแปลง GAP ขึ้นสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ เน้นความยั่งยืนตามวิถีพอเพียง

“ทุกอย่างต้องเริ่มต้นจากตัวเราเองก่อน เมื่อเราต้องการบริโภคอาหารปลอดภัยจากสารเคมี ต้องการให้พ่อ แม่ พี่ น้อง ได้กินของที่ปลอดภัย จึงได้วางแผนปลูกพืชผัก ไม้ผลทุกชนิดที่ตัวเราและครอบครัวชอบไว้กินเอง รวมถึงปลูกพืชเศรษฐกิจอย่างพาราพร้อมกับไม่ยี่นต้นชนิดต่างๆ เพื่อเป็นรายได้ ปลูกพืชสมุนไพร ปลูกไม้หายากที่คนอื่นไม่ค่อยปลูกหรือที่เราไม่รู้จักเพื่อไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยตั้งใจว่าจะไม่ใช่ปุ๋ยเคมีและสารเคมีเลย”

นี่เป็นแนวความคิดของนางสาวสุชัยณานมาศ สุชาพันธ์ เกษตรกรและประธานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเขาหิน ต.หินอุดม อ.ลำทับ จ.กระบี่ ที่มีความตั้งใจแน่วแน่ในการพลิกฟื้นผืนดินมรดกตกทอดของพ่อแม่ให้เป็นแปลงเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ จนได้รับการรับรองมาตรฐาน ระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) จากกรมวิชาการเกษตร ในพืชทุกชนิดที่ปลูกในแปลงรวมพื้นที่กว่า 15 ไร่ และกำลังปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบการผลิตพืชอินทรีย์ เพื่อเข้ารับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตรต่อไป

นางสาวสุชัยณานมาศ กล่าวว่า ตนมีความคิดว่าถ้าทุกอย่างปลอดภัยจากสารเคมีแล้วชีวิตน่าจะมีค่ามากขึ้น เนื่องจากทุกวันนี้คนเราหาเงินมาได้มากแต่ไม่ได้คำนึงถึงสุขภาพ สุดท้ายแล้วก็ต้องนำเงินมารักษาตัวเองเมื่อยามแก่ชรา ตนไม่อยากให้เป็นอย่างนั้น ก็

เลยคิดว่าควรคำนึงถึงความปลอดภัยของตัวเองและครอบครัวเป็นหลักก่อนที่จะขยายผลสู่ชุมชนต่อไป แม้ว่าตนจะมาจากครอบครัวเกษตรกรแต่ไม่มีความรู้เรื่องเกษตรเลย แต่มีความตั้งใจว่าจะไม่ใช่สารเคมี จึงศึกษาเรียนรู้หาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ไปเข้ารับการฝึกอบรมรวมถึงได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี

จากเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กรมวิชาการเกษตร มาตั้งแต่เริ่มต้นเมื่อประมาณปี 2551 ก็ได้นำความรู้มาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพพื้นที่ของตนเอง

กว่าจะเปลี่ยนแปลงพื้นที่ให้คืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ก็ต้องใช้ระยะเวลากว่า 6 ปี เพราะเดิมพื้นที่นี้รุ่นพ่อก็ทำการเกษตรโดยพึ่งปุ๋ยเคมีและสารเคมีมาอย่างต่อเนื่อง พอส่งต่อมายังรุ่นของตนต้องการหักดิบไม่ใช่เคมีเลยก็ต้องปรับปรุงฟื้นฟูโดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำ

หมักชีวภาพจากพืชสมุนไพรที่ตัวเอง แม้ต้องอาศัยระยะเวลานานพอสมควรกว่าจะเห็นผล แต่เมื่อนำตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์แล้วไม่พบสารพิษตกค้างในดินก็ถือว่าสำเร็จไปอีกขั้น ซึ่งการปลูกพืชโดยไม่พึ่งปุ๋ยเคมีและสารเคมี แม้ผลผลิตอาจจะได้น้อยกว่าแปลงที่ใช้เคมีบ้าง แต่สิ่งที่ได้กลับมาอย่างชัดเจนคือ สภาพดินมีความชุ่มชื้นไม่แข็งกระด้าง มีไส้เดือนจำนวนมากแสดงให้เห็นว่าดินดี ส่วนเรื่องผลผลิตพืชมีขนาดผลใหญ่ขึ้นหรือสามารถขยายระยะเวลาการเก็บเกี่ยวได้ยาวนานขึ้น ที่สำคัญผลผลิตที่ได้การรับรองแปลง GAP ก็เป็นเรื่องการันตีคุณภาพอย่างดี ทำให้จำหน่ายได้ราคาที่สูงกว่าสินค้าเกษตรทั่วไป เช่น ยางพารา ตามคำวิเคราะห์

ของกรมวิชาการระบุว่าผลผลิตยางพาราที่กรี๊ดได้ใน 1 ปี จะเฉลี่ยอยู่ที่ 120 วัน แต่ที่แปลงนี้จะกรี๊ดได้ 180 วัน ปริมาณน้ำยางก็เพิ่มขึ้นด้วย หรือผลผลิตอินโดนีเซียทั่วไปขายได้ 80 บาท/กก. แต่ผลอินโดฯ ที่มาจากแปลง GAP ของตนขายได้ 120-150 บาท/กก. เนื่องจากผลใหญ่ รสชาติหวานและกรอบเป็นที่ต้องการของตลาด

จากการเก็บข้อมูลฟาร์มพบว่าผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากอายุพืชที่เพิ่มขึ้น การปรับปรุงบำรุงดินอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการจัดการแปลงที่ดี ทำให้ทุกอย่างเอื้ออำนวยส่งผลเกี่ยวเนื่องกัน เพราะตนจัดการพื้นที่ 15 ไร่ โดยใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า มีการปลูกไม้ยืนต้นร่วมกับพืชเศรษฐกิจคือยางพารา ปลูกไม้ผล ปลูกผัก สามารถหมุนเวียนผลผลิตออกมาสร้างรายได้ตลอดทั้งปี โดยแบ่งเป็นรายได้รายวัน คือเห็ดฟาง รายสัปดาห์คือ ผักเห็ด ซึ่งสามารถตัดขายได้ทุก ๆ 3 วัน รายได้ประจำฤดูกาลคือไม้ผลทั้งหมดที่เรียน ลองกอง เงาะ ผลอินโดฯ รายได้รายปี คือยางพารา ซึ่งในปี 2557 มีรายได้หลักจากยางพาราประมาณ 100,000 บาท ขณะที่พืชร่วมสวนยางสามารถขายสร้างรายได้ไม่ต่ำกว่า 300,000-400,000 บาท ก็นับเป็นรายได้ที่ตนเองพอใจแล้ว

ทุกวันนี้เน้นขายผลผลิตในชุมชน เหลือก็แบ่งปันสนับสนุนโรงเรียนในพื้นที่บ้าง พร้อมกันนี้ได้เปิดพื้นที่เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเขาตื้น เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรให้กับนักเรียนหรือผู้สนใจ เข้ามาศึกษาเรียนรู้วิถีแห่งความพอเพียงตามรอยพ่อหลวง นำไปปรับใช้ในการดำเนิน

ชีวิตและสร้างอาชีพ เพราะตนไม่ได้ใช้เงินเป็นตัววัดความสำเร็จ แต่เน้นสุขภาพที่ดี มีความสุข ทำให้ตัวเองอยู่ได้ เลี้ยงครอบครัวได้ และช่วยเหลือแบ่งปันตอบแทนให้กับชุมชนและสังคมได้ก็เพียงพอ

อย่างไรก็ตาม ด้วยแนวทางที่ยึดถือมาก็มั่นใจว่าสามารถก้าวเข้าสู่เกษตรอินทรีย์ได้ ตนจึงปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เป็นไปตามข้อกำหนดการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิตขึ้นไปอีกขั้น สามารถเป็นแบบอย่างให้กับเพื่อนเกษตรกรในเครือข่ายที่ได้รับการรับรองแปลง GAP หลายรายให้เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ต่อไป ซึ่งจะช่วยสร้างความปลอดภัยต่อตัวเกษตรกรผู้ผลิต และผู้บริโภค รวมถึงรองรับตลาดทั้งในและต่างประเทศที่มีแนวโน้มความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัยมากขึ้นด้วย

ท่านที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการทำเกษตรปลอดภัยตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถติดต่อ คุณสุชัย ญานมาศ สุขาพันธ์ ได้โดยตรงที่ 08 1781 4808, 09 8016 2379.

